

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118226783
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6118226783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletého A. O. W., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom D. XX, XXX XX S. S., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, so sídlom Skuteckého 39, 974 01 Banská Bystrica, dieťa matky W.. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom D. XXXX/XX, XXX XX S. S., t. č. bytom D. XX, XXX XX S. Bystrica, zastúpenej JUDr. Andrejom Kováčikom, advokátom so sídlom Námestie SNP 8, 974 05 Banská Bystrica a otca W.. A. W., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom M. 3, XXX XX S. S., o zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti W.. B. S., nar. XX.XX.XXXX a Y.. W. S., nar. XX.XX.XXXX, obidvoch trvalým pobytom D. XX, XXX XX S. S. a o úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/42/2018-137 zo dňa 27.09.2018 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 27.09.2018 zrušil spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť W.. B. S., nar. XX.XX.XXXX a Y.. W. S., nar. XX.XX.XXXX nad maloletým A. O. W., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07.06.2016 (prvý výrok). Maloletého A. O. W., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky W.. B. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (druhý výrok). Určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. O. W., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 70,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia (tretí výrok). Zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07.06.2016 vo výroku o výživnom na maloletého A. O. W., nar. XX.XX.XXXX (štvrtý výrok). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (piaty výrok).

1.1. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že matka maloletého podala návrh na jeho zverenie do jej osobnej starostlivosti s určením vyživovacej povinnosti otca sumou 70,- eur mesačne pre zmenu pomerov, ktorá nastala od posledného rozhodnutia o zverení maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z jej strany. Uviedla, že má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletého, s ktorým má vytvorený citový vzťah. Dlhodobo je zamestnaná, po absolvovaní odbornej liečby alkohol nepožíva. Starí rodičia maloletého majú vyšší vek a zdravotné problémy. Otec o dieťa nejaví žiadny záujem a nemajú spolu dobrý vzťah. Otec maloletého v písomnom vyjadrení nesúhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky ani s jeho zotrvaním v spoločnej

náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Poukázal na to, že rodinné prostredie matky aj starých rodičov je pre maloletého nevhodné tým, že u maloletého sa prejavili známky zlej výchovy v škole aj v bežnom živote, nakoľko sa začal dopúšťať už aj kriminálnej činnosti, ktorá vyústila do lúpežného prepadnutia obchodu. Starí rodičia aj matka otcovi znemožňujú kontakt s maloletým, maloletého štvú proti nemu. Inú vhodnú formu starostlivosti pre maloletého však neoznačil. Uviedol, že jeho príjmom je invalidný dôchodok vo výške 158,40 eur, nakoľko má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60%. Poberá aj rodinné prídavky a rodičovský príspevok.

1.2. Súd prvej inštancie mal z výpovede matky preukázané, že maloletý A. navštevuje 1. ročník hotelovej akadémie, kde za stravu platí asi 22,- eur mesačne, cestovné výdavky sú 10,- eur mesačne. So zakúpením uniformy pre študijný odbor kuchár, čašník boli výdavky 150,- eur. Vo voľnom čase sa nevenuje žiadnej platenej záujmovej činnosti. Maloletý navštevuje alergologickú ambulanciu, očnému lekárovi aj Centrum pre liečbu drogových závislostí (ďalej aj „CPLDZ“), pretože mal problém s užívaním marihuany. Pre poruchy správania navštevuje psychológa. Matka má s maloletým vytvorenú citovú väzbu, ich vzťah nie je len rodičovský, ale aj kamarátsky. Dieťa sa jej pýta na názory, stále spolu komunikujú, vyhľadávajú ju. Maloletý si podľa jej názoru uvedomuje čo spravil, keď sa dopustil trestnej činnosti. Dieťa je materiálne zabezpečené, ale matka mu nekupuje všetko, čo si zažiada. Cez leto maloletý brigádniccky pracoval. Opísala denný režim syna. Ona býva v prenajatom 2-izbovom byte, v ktorom má maloletý vlastnú izbu spolu so svojou 10-ročnou sestrou. Zakúpila 2-izbový byt, ktorý prerába a plánuje sa tam nasťahovať s maloletým už bez jej partnera, ktorý s dieťaťom nemá dobrý vzťah. Mesačne platí nájom 360,- eur, úver 350,- eur, za nový byt zálohový predpis 181,- eur vrátane energií, za televíziu a internet 42,- eur, mobilný telefón pre maloletého 20,- eur a na stravu minie cca 150,- eur mesačne. Matka sa pravidelne 1-krát mesačne podrobuje kontrolám a odberom v CPLDZ, abstinuje od januára 2017.

1.2.1. Stará matka maloletého vypovedala, že odpadli dôvody zverenia dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré bolo prechodným riešením. V starostlivosti o dieťa sa nechce úplne odmlčať, ale momentálne ju to zaťažuje aj vzhľadom na vek a zdravotné problémy. Matka je schopná o dieťa sa postarať, majú so synom vytvorený silný citový vzťah a maloletý chce žiť so svojou matkou. Výchovné problémy maloletého vyplývajú z jeho súčasného pubertálneho veku, sú zvládnuteľné. Prestal chodiť vonku po večeroch a stykať sa so zlou partiou. Alkohol a omamné látky neužíva, fajčí. Trestného činu lúpeže sa dopustil pre peniaze. Matka si vyživovaciu povinnosť sumou 70,- eur mesačne plní. Otec sa o dieťa vôbec nezaujíma, vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne. K otcovi maloletý nemá žiadny vzťah, vyhýba sa mu. Starý otec maloletého súhlasil s podaným návrhom, poukázal na svoj vysoký vek aj zhoršený zdravotný stav. Aj podľa neho je vzťah matky a maloletého dobrý. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky a syn ju bude rešpektovať. Matka abstinuje od roku 2017. Problémy s alkoholom by na nej spoznali aj podľa hlasu.

1.2.2. Maloletý vypovedal, že má 17 rokov, navštevuje strednú školu, študijný odbor kuchár ho baví. Chce ísť bývať k mame, kde mu je lepšie ako so starými rodičmi; má ich tiež rád, ale už majú svoj vek a radšej by chcel byť s mamou. Starí rodičia aj mama sú na neho prísni. Trestnej činnosti sa v marci 2018 dopustil kvôli peniazom, chcel ich mať viac ako dostával. Starká mu dávala vreckové 15,- eur na týždeň, mama mu dávala peniaze, keď si vypýtal. V lete si zarobil brigádou 310,- eur. V novom byte u mamy bude mať vlastnú izbu. S mladšou sestrou vychádza dobre. Maminho priateľa veľmi nemusí, nepáči sa mu ako osoba, človek, ktorý si mamu privlastňoval a jeho chcel dať bokom. V súčasnosti má maloletý nariadenú toxikologickú liečbu kvôli omamným látkam. Na marihuane nie je závislý, užíval ju zo zábavy, alkohol nepožíva. Fajčí, s čím mal problém v škole, inak s učiteľmi ani so spolužiakmi problém nemá. S mamou sa stretáva často, chodí k nej aj cez víkendy, ale neprespáva u nej, lebo nechce byť s jej priateľom. S otcom nemá dobrý vzťah, nakoľko sa mu ani neozve, nezatelefonuje ani na sviatky, nedal mu žiadny darček.

1.2.3. Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní uviedol, že maloletý bol zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov v čase, keď matka nemala vytvorené vhodné podmienky, resp. nebolo v jej možnostiach a schopnostiach sa náležite o dieťa postarať. V súčasnosti si matka tieto podmienky upravila, dlhodobo abstinuje. O maloletého má eminentný záujem, má k nemu preukázateľný vzťah, sú spolu v kontakte. Medzi maloletým a matkou je vytvorená citová väzba. Matka má vytvorené aj vhodné bytové pomery. Zo strany úradu bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie - dohľad, ktorý sa bude vykonávať až do jeho dospelosti. Odporučil zrušiť spoločnú náhradnú osobnú

starostlivosť nad maloletým, vyhovieť návrhu matky a otcovi uložiť povinnosť platiť výživné primerane jeho možnostiam a schopnostiam s prihliadnutím na vek a potreby maloletého.

1.2.4. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016-183 zo dňa 07.06.2016 bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky a každému z rodičov bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletého po 70,- eur mesačne k rukám starých rodičov. Otec nezabezpečoval náležitú starostlivosť o dieťa, nepoužíval adekvátne výchovné prostriedky a u matky v tom čase prebehla len krátka doba resocializácie a abstinencie od alkoholu.

1.2.5. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/44/2018-254 zo dňa 18.09.2018 bol maloletý A. O. W. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu so skúšobnou dobou v trvaní dvoch rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním bez nariadenia kontroly technickými prostriedkami. Zároveň mu boli uložené výchovné povinnosti a obmedzenia, a to povinnosť podrobiť sa probačnému dohľadu a zákaz požívania alkoholických nápojov alebo iných návykových látok. Tiež mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18.09.2018.

1.2.6. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 02.08.2018 bol nad výchovou maloletého A. O. W. nariadený dohľad, ktorý bude realizovaný v spolupráci s CPLDZ do 03.08.2019, a to z dôvodu opakovaného rizikového správania maloletého z minulosti, ktorým ohrozil svoj zdravý vývoj.

1.2.7. Z matkou predložených lekárskeho správ zo dňa 10.05.2018, 08.08.2018 a 19.09.2018 vyplynula jej preukázateľná abstinencia, toxikologickými vyšetreniami močových vzoriek v CPLDZ neboli zaznamenané žiadne porušenia abstinencie.

1.3. S poukazom na § 36 ods. 1, § 47 ods. 1 písm. d), § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine okresný súd zrušil spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov o maloletého. Za závažný dôvod tohto rozhodnutia označil, že matka je opäť schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, ktorá má prednosť pred náhradnou starostlivosťou inej osoby. Prihliadol aj na názor maloletého, ktorý chce byť v starostlivosti matky. Otec svoje tvrdenia z písomného vyjadrenia o nevhodnom prostredí u matky, resp. starých rodičov bližšie nezdôvodnil, nepredložil žiadne konkrétne dôkazy o požívaní alkoholických nápojov matkou alebo o tom, že by nemala vytvorené vhodné materiálne, sociálne a bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa. Maloletý s otcom nie je v žiadnom kontakte, nemajú spolu dobrý vzťah. Medzi matkou a maloletým je vytvorená pozitívna a silná citová väzba. Maloletý sa cíti u matky dobre, vyhľadáva jej spoločnosť.

1.4. Rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, súd prvej inštancie preto po zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti upravil výkon rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Pri jeho zverejní do osobnej starostlivosti matky konštatoval, že matka vytvorila vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého po materiálnej aj nemateriálnej stránke. Vychádzajúc z veku maloletého prihliadol na jeho vôľu byť zverený do starostlivosti matky. Vyživovaciu povinnosť otca okresný súd určil sumou 70,- eur mesačne na základe osobných, majetkových aj zárobkových pomerov rodičov. Matka dosahuje v zamestnaní priemerný mesačný príjem 1.451,36 eur a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletú dcéru O., nar. XX.XX.XXXX určenú súdom čiastkou 70,- eur. Otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 158,40 eur, rodičovského príspevku a prídavkov na maloleté dieťa. Má vyživovaciu povinnosť voči maloletému X. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je v jeho osobnej starostlivosti.

1.5. Vzhľadom na to, že okresný súd zrušil spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť, rozhodol o zrušení rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016-183 zo dňa 07.06.2016 vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o výživnom na maloletého, lebo okresný súd rozhodol o výživnom na maloletého nanovo.

1.6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C.m.p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné

rozhodnutie o trovách konania okresný súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti všetkým jeho výrokom, podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého (ďalej aj „odvolateľ“).

2.1. Zopakoval svoje tvrdenia o rodinnom prostredí matky a starých rodičov z jej strany, uvedené vo vyjadrení k návrhu na začatie konania. Uviedol, že starostlivosť starých rodičov, a najmä matky prerástla k pravidelnému požívaniu alkoholu, fajčeniu, drog, najmä marihuany maloletým O., ktorý sa dopúšťal drobnej kriminálnej činnosti a táto vyústila do lúpežného prepadnutia obchodu. Zotrvával na svojom vyjadrení pred kolíznym opatrovníkom zo 16.04.2018. Z týchto dôvodov nesúhlasil so zotrvaním maloletého v osobnej starostlivosti starých rodičov S., ani s jeho zverením do osobnej starostlivosti matky majúcej za to, že nie je potrebné predkladať žiadne návrhy a dôkazy, nakoľko len prostredníctvom kolízneho opatrovníka ich má súd dostatok.

2.2. Aj keď odvolateľovi matka a jej rodina znemožňujú kontakt so O. a štvú ho proti nemu a jeho rodine, má za to, aby súd po citlivom zvážení a posúdení doterajšieho stavu prijal riešenie čo najlepšie pre maloletého O..

2.3. Podľa odvolateľa okresný súd nedostatočne vykonal dokazovanie a existujúce dôkazy nedostatočne preskúmal. Pokiaľ by mal komplexné informácie a posudok minimálne od kolízneho opatrovníka zistil by, že od ukončenia starostlivosti o maloletého v marci 2016 chlapec spustol, zhoršilo sa jeho správanie. Pokiaľ bude tento stav pokračovať, otec má obavu, že zo syna vyrastie kriminálnik a mladý človek bez vzdelania a správneho nasmerovania na ďalšiu cestu životom.

2.4. K predpokladom a podmienkam matky pre riadnu výchovu maloletého odvolateľ uviedol, že oklamala súd. Bez doterajšieho partnera nemá byť na úver. Navrhol vypočuť ako svedka pána, s ktorým matka býva, ktorého meno on nepozná. K potvrdeniu o nepožívaní alkoholu matkou uviedol, že nie je problém dať na rozbor cudzí moč, k čomu by sa vedel vyjadriť bývalý manžel matky A. B., ktorý vie z osobných skúseností potvrdiť, že matkina abstinencia je pochybná, resp. klamstvo. Matka pila cez 20 rokov svojho života a otec pochybuje, že s tým niekedy prestane. Obáva sa, že maloletý O. bude alkohol požívať spolu s matkou.

2.5. Napokon odvolateľ tvrdil, že sa nedostavil na pojednávanie predchádzajúce vyhláseniu rozsudku, nakoľko mu žiadne predvolanie nebolo doručené. Jediné čo od súdu obdržal bol návrh na začatie konania. Uvedeným postupom bol ukrátený na svojich procesných právach. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a nariadil vo veci znova konať a rozhodnúť.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že v domácnosti otca sa ich syn zdržiaval viac ako 4 roky. Dieťa sa sústavne sťažovalo na nezáujem otca, ktorý sa venoval dostavbe rodinného domu alebo pracovným aktivitám. Prespávalo v obývačke, kde sa do neskorých večerných hodín zdržiavali všetci členovia domácnosti. Otec synovi vulgárne nadával, vyhrážal sa mu. Otec je invalidný dôchodca s celkovým mesačným príjmom 392,68 eur, popritom prevádzkuje 2-izbový byt v U., má drahé auto, stará sa o dve maloleté deti a realizuje dostavbu rodinného domu v B.. Jeho manželka Q. Jedličková robí pomocné práce v kuchyni. Štyri roky strávené u otca sú v nepomere k dvom rokom stráveným v domácnosti starých rodičov. Počas výchovy u otca sa syn do neskorých večerných hodín zdržiaval vonku s pofidérnou partiou, kde sa naučil fajčiť a užívať marihuanu. Otec ho umiestnil do Diagnostického centra v Ružomberku, po 2 mesiacoch ho zobral späť. Rodinné prostredie matky bolo od podania návrhu na zmenu výchovného prostredia niekoľkokrát šetrené prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica po sociálnom zisťovaní v konaní vedenom pod sp. zn. 32P/76/2016 podal na otca dieťaťa trestné oznámenie na OR PZ v Banskej Bystrici pre prečin týrania blízkej a zverenej osoby. Navrhla, aby bolo vykonané dokazovanie vyžiadaním si spisu zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici. Matka chce dieťaťu poskytnúť láskyplný domov, samozrejme s obmedzeniami a pravidlami ako je povinnosť zúčastňovať sa psychoterapie, pravidelne navštevovať CPLDZ za účelom kontroly abstinencie od marihuany, plnenie školských povinností, pomoc v domácnosti. Finalizuje rekonštrukciu 2-izbového bytu v centre mesta (LV č. XXXX kat. úz. S. S.), do ktorého sa chce nastahovať. O. mal v čase zmeny výchovného prostredia 15 rokov, v súčasnosti má 17 rokov. Jeho rozhodnutie, že otca nikdy v živote nechce vidieť, plne rešpektujú.

Napokon otec pozná telefónne číslo syna, vie kde býva aj vedel kde chodí do školy, dávno by ho počas 2 rokov kontaktoval, čo sa nestalo ani raz. Poukázala na závery poradensko-psychologického procesu v rozvodovom konaní s otcom maloletého, vedeného pod sp. zn. 15C/118/2004, keď otec nevedel odpovedať na otázku, kto by mala byť osoba, ktorá sa vie dobre postarať o jeho syna a on by bol spokojný, neskôr odpovedal, že ich susedia, čo majú 5 detí. Poprela zavádzanie súdu o svojej abstinencii, čo potvrdzujú aj správy primára CPLDZ B.. B. Somoru, kde používajú najmodernejšie testy s extrémne vysokou citlivosťou na prítomnosť alkoholu v tele. Prítomnosť etyl glukuronidu v moči indikuje požitie alkoholu do 6 dní od jeho poslednej konzumácie, skúmajú obsah pečeneňových enzýmov v krvi. Na pravidelné odbery moču matka chodí každý týždeň, abstínuje v podstate už od 06.02.2015 bez potreby niekomu to dokazovať. Na odbery začala chodiť v januári 2017, keď sa maloletý O. vyjadril, že chce byť s ňou. Ober biologického materiálu sa realizuje za dozoru sestry, je vylúčené použiť cudzí materiál. V minulosti nepila niekoľko desiatok rokov; vzhľadom na vyjadrenie odvolateľa by musela konzumovať alkohol už ako desaťročná, čo je absurdné. Problém s alkoholom nastal až v jej druhom manželstve s otcom jej dcéry O. O. B.. Navrhla potvrdenie výroku napadnutého odvolaním otca. K vyjadreniu pripojila výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie a obec S. S., zabezpečený cez www.katasterportal.sk <<http://www.katasterportal.sk>> dňa 02.11.2018.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správneho. Poukázal na to, že dôvodom zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov bolo, že ani jeden z rodičov v tom čase nedával záruku riadnej starostlivosti o dieťa. Matka o maloletého neustále prejavovala záujem, svojim rodičom so starostlivosťou o dieťa pomáhala. Preukázala, že minimálne od januára 2017 od alkoholu abstínuje. Je riadne zamestnaná, má vytvorené vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa, s ktorým má vytvorenú silnú citovú väzbu. Maloletý opakovane prejavil vôľu byť zverený do starostlivosti matky, v kontakte s otcom nie je. Reedukačné centrum Hlohovec neodporúčalo, aby maloletý pokračoval v reedukačnom procese, ale aby sa vrátil do rodinného prostredia. Výchovné opatrenie vo forme dohľadu nariadené kolíznym opatrovníkom sa bude vykonávať do plnoletosti maloletého.

5. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

6. Na základe odvolania podaného včas účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 2 ods. 2 C.m.p., § 359 a § 362 Civilného sporového poriadku, ďalej aj „C.s.p.“), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok (§ 65, § 66 C.m.p.) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 177 ods. 2 písm. c) C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 C.s.p.). Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a čiastočne aj právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie, logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p.. Vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami odvolateľa v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

7. Podľa § 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

8. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 382 Civilného sporového poriadku ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

10. Odsek 1 §-u 47 Zákona o rodine vymenováva absolútne aj relatívne dôvody zániku náhradnej osobnej starostlivosti.

10.1. Jedným z dôvodov zániku náhradnej osobnej starostlivosti je odpadnutie dôvodu, pre ktorý bola nariadená (§ 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine). V tomto prípade je povinnosťou súdu rozsudkom

deklaratórneho charakteru vysloviť, že tento dôvod zanikol. V tomto rozsudku súd teda skonštatuje, že dôvod, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti zanikol a k určitému dňu zanikla aj náhradná osobná starostlivosť.

10.2. Medzi relatívne dôvody zániku náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine patrí jej zrušenie právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. Súd je povinný zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť len vtedy, ak sa preukážu vážne dôvody pre takéto rozhodnutie. Medzi takéto dôvody patrí napr. zanedbanie zverenieho dieťaťa osobou, ktorej bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, porušovanie povinností tejto osoby, resp. strata jej predpokladov ustanovených zákonom na výkon tejto funkcie.

11. Otec maloletého dieťaťa podal odvolanie proti celému rozsudku okresného súdu, prejaviac nesúhlas so zotrvaním maloletého v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky aj s jeho zverením do osobnej starostlivosti matky. Navrhol, aby súd prijal riešenie čo najlepšie pre maloleté dieťa.

12. Ustanovenie § 44 ods. 1 Zákona o rodine definuje náhradnú starostlivosť ako viacero osobitných dočasných opatrení nahrádzajúcich osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Jedným z druhov náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť, upravená v § 45 a nasl. Zákona o rodine. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, na základe výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, že skutočne pominuli dôvody, pre ktoré bola nariadená spoločná náhradná osobná starostlivosť o maloletého A. O. W.. Zhodne s odvolateľom odvolací súd konštatuje, že bolo vykonané dostatočné množstvo dôkazov preukázujúcich, že ďalšie zotrvanie maloletého v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti jeho starých rodičov nie je dôvodné. Dôvody jej nariadenia na strane matky pominuli a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie došlo aj k sociálnym šetrením preukázanej úprave správania sa maloletého. Vzhľadom na postoj otca maloletého a jeho odvolací návrh nebolo potrebné zisťovať, či aj u neho pominuli dôvody, pre ktoré bola nariadená spoločná náhradná osobná starostlivosť k maloletému A. O..

13. Odvolací súd v odvolacom prieskume zistil, že súd prvej inštancie podľa dôvodov jeho rozsudku aplikoval § 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine, čo nekorešponduje s prvým výrokom rozsudku, ktorým nevypravil zánik dôvodu, pre ktorý bola spoločná náhradná osobná starostlivosť zrušená, ale zrušil iba samotnú spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť. Takýto výrok je správny, zodpovedajúci zistenému stavu vecí. Odvolací súd preto postupoval podľa § 382 C.s.p. a účastníkov vyzval na vyjadrenie sa k možnému použitiu § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine. Kolízny opatrovník a matka maloletého vo svojich vyjadreniach uviedli, že k možnému použitiu tohto zákonného ustanovenia nemajú výhrady. Odvolací súd potom pri zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti na rozdiel od súdu prvej inštancie aplikoval § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine.

14. Vzhľadom na zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým A. O. W. a skutočnosť, že jeho rodičia sa na úprave výkonu rodičovských práv a povinností nedohodli a nežijú v spoločnej domácnosti bolo potrebné rozhodnúť o jeho zverení do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. V tejto časti okresný súd vyhovel návrhu matky, pretože otec svoj záujem na zverení maloletého do jeho osobnej starostlivosti neprezentoval. Matka má s maloletým A. O. vytvorený pozitívny citový vzťah, upravila svoj problém s požívaním alkoholu, abstínuje od januára 2017 a pravidelne sa podrobuje lekárskeym prehliadkam. Odvolací súd nepovažoval za potrebné vykonať dokazovanie výsluchom bývalého druhého manžela matky, pretože ak by aj disponoval vedomosťami o manipulácii s biologickou vzorkou, tieto sa vzťahujú na obdobie, ktoré nesúvisí s obdobím, kedy bol vyhlásený rozsudok súdu prvej inštancie.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že okresný súd pri svojom rozhodovaní správne, v súlade s § 38 C.m.p. zistil a zohľadnil názor maloletého A. O. W.. Dôležité je, že jeho správanie je sledované až do jeho dospelosti aj formou výchovného opatrenia nariadeného kolíznym opatrovníkom. Nezanedbateľný výchovný efekt má aj odsúdenie maloletého na podmienený trest odňatia slobody.

16. Otec odvolaním napadol formálne celý rozsudok súdu prvej inštancie, nijaké odvolacie dôvody týkajúce sa výšky výživného neuviedol. Vychádzajúc zo súdom prvej inštancie zistených osobných,

majetkových a zárobkových pomerov každého z rodičov odvolací súd považuje výšku vyživovacej povinnosti aj vzhľadom na vek a potreby maloletého A. O. za primeranú.

17. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku, týkajúcu sa skutočnosti, že otec nemal byť riadne a včas predvolaný na pojednávanie a jediná písomnosť, ktorú z okresného súdu obdržal, bol návrh na začatie konania, čím mali byť porušené jeho procesné práva účastníka konania odvolací súd udáva, že návrh na začatie konania spolu s výzvou na písomné vyjadrenie sa k nemu, s uznesením o ustanovení kolízneho opatrovníka a poučením o procesných právach bol otcovi dieťaťa doručený dňa 07.04.2018 do vlastných rúk. Predvolanie na pojednávanie bolo otcovi maloletého tiež doručované do vlastných rúk a podľa údajov uvedených na doručenke mu bolo doručené spolu s kópiou správy zo sociálneho zisťovania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica z 24.07.2018 a so správami Reedukačného centra Hlohovec z 12.06.2018 a z 03.07.2018 dňa 09.08.2018, čo potvrdil svojím podpisom. Doručenka je v zmysle § 111 ods. 1 posledná veta C.s.p. verejnou listinou a v zmysle § 205 C.s.p. potvrdzuje pravdivosť toho, čo sa v nej osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak. Uvedené znamená, že súd vychádza z údajov na doručenke, ktoré zachytávajú postup pri doručení, a kým nie je preukázaný opak, považuje údaje na doručenke za pravdivé. Ustanovenie § 111 C.s.p. upravuje vyvrátenú právnu domnienku o pravdivosti doručenky. Ak účastník konania spochybňuje správnosť údajov uvedených na doručenke, je povinný predložením dôkazu preukázať svoje tvrdenie. Odvolateľ používa akademický titul JUDr., z čoho vyplýva, že disponuje právnickým vzdelaním. Ak pri prevzatí zásielky zistil, že neobsahuje písomnosti deklarované na doručenke, bez zbytočného odkladu mal a mohol kontaktovať okresný súd.

18. Iné odvolacie dôvody odvolateľ netvrdil, a to ani vo vzťahu k výroku o trovách konania, hoci ho odvolaním formálne napadol. Nakoľko ide o závislý výrok (§ 379 písm. a) C.s.p.) od výroku vo veci samej, odvolací súd ho podrobil odvolaciemu prieskumu a zistil jeho vecnú správnosť aj súlad s právnou úpravou, preto ho ako vecne správny potvrdil (§ 387 C.s.p.).

19. Základom pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania je ustanovenie § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a § 57 C.m.p., podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. V odvolacom konaní návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania podaný nebol a Civilný mimosporový poriadok neustanovuje inak, preto odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. V závere odvolací súd dáva do pozornosti, že odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodoval, vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07.06.2016, o zmene pomerov na stane maloletého dieťaťa (§ 26 a § 78 Zákona o rodine), čo vyslovil v štvrtom výroku svojho rozsudku najmä vo vzťahu k výživnému. Z procesného hľadiska (§ 121, § 157 C.m.p.) sa javí správnejšie použitie formulácie o zmene predošlého rozsudku (vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému nezanikla, to by bol dôvod jej zrušenia), čo však nezakladá vecnú nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu tak, ako ju nezakladá skutočnosť, že v prvom výroku nie je explicitne uvedená zmena predošlého rozsudku aj vo vzťahu k pôvodne spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posl. veta C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posl. veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné,

ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).